

Ulice byla pojmenována při svém vzniku v roce 1904 (Křišťan z Prachatic [po 1360–1439], český husitský teolog, astronom a matematik, botanik a lékař, autor Lékařských knih; mistr svobodných umění, v letech 1403–1404 děkan artistické fakulty a dvakrát rektor Univerzity Karlovy [v letech 1412 a 1433]; stoupenec umírněného husitství). Domy po levé straně ulice mezi Žižkovým nám. a Sudoměřskou ul. byly postaveny v 19. století, další zástavba vznikala postupně od druhé poloviny 20. let 20. století.

Křišťanova 12/1638

V domě, postaveném v roce 1928 pro Pensijní ústav České banky Union podle projektu Josefa Oldřicha Schüllera (1893–1971), bydlel v letech 1935–1949 hudebník Josef Hönich (1871–?) s manželkou Julianou, roz. Steinbruchovou (1872–?). Sňatek uzavřeli 24. 11. 1895 u P. Marie Sněžné, poté bydleli na Vinohradech, kde se narodil syn Josef. Od roku 1949 bydleli v dnes již neexistujícím domě v Žerotínově ul. čp. 420. Josef Hönich st. byl absolventem konzervatoře a členem orchestru Německého divadla, stejně jako jeho bratr Antonín Hönich (1882–?), ve sboru vystupovala také jejich sestra Hedvika (1886–?).

S rodiči zde v domě bydlel i syn **DR. ING. ARCH. JOSEF HÖNICH** (datum narození 5. 10. 1896 je převzato z matriky Sv. Ludmily na Vinohradech, v databázi autorit Národní knihovny chybně uve-

den rok 1897, zemřel 7. 2. 1966), referent Zemědělské rady, asistent České techniky, divadelní a filmový výtvarník. Po absolvování reálky studoval v letech 1914–1920 na Vysokém učení technickém v Praze, soukromě studoval také malířství, grafiku a hudbu. Byl odborníkem na hospodářské stavby, knižně vydal několik příruček, ale věnoval se i dalším oborům architektury a výtvarnictví. Projektovat pavilon mlékárenství pro zemědělskou výstavu (1922), publikoval návrh zemědělské usedlosti na Dobříšsku (1923), z roku 1928 pocházejí jeho plány turistické chaty na Bouřňáku v Krušných horách, která byla před úpravami v 50. letech skutečným skvostem české moderní architektury. Společně s Václavem Gradlem napsal a vydal příručku *Stavba rodinného domku* (1959). Jako výtvarník se podílel na instalacích hospodářských výstav, v roce 1934 navrhl

pamětní desku pro budovu Zemské líhny pro chov pstruhů a lososů v Sušici, navrhoval jevištní výpravy pro Švandovo divadlo a v roce 1935, po nástupu ředitele Břetislava Hrstky (1900–?), pro divadlo Akropolis. Pořádal přednášky, překládal z němčiny odborné publikace.

Jeho první manželství s Emmou, roz. Vítovcovou (1901–1999), bylo rozloučeno, s druhou manželkou Jaroslavou, roz. Hladíkovou (1913–?), měli dceru Julianu. Dříve bydleli na Vinohradech a Malé Straně, zde v domě i k roku 1950.

Křišťanova 13/889

V domě z 30. let, postaveném na místě staršího domu se stejným čp., bydlel od roku 1941 nakladatel **OTAKAR ŠTORCH-MARIEN** (16. 9. 1897, Vodňany–12. 3. 1974, Praha). Ve 20. letech bydlel ve → Fibichově ul. 3.

Dalším z obyvatel domu byl od roku 1947 **OLDŘICH KAUTSKÝ** (20. 4. 1906 – 22. 1. 1980), novinář, filmový kritik, scenárista. Poprvé se jako scenárista uplatnil námětem k filmu *Poznej svého muže* (1940), byl spoluautorem scénářů filmových pohádek *Pyšná princezna* (1952), *Byl jednou jeden král...* (1954), *Honza málem králem* (1976) aj. Z italštiny a francouzštiny překládal divadelní hry a titulky k filmům, např. *Mzda strachu*, *Manželství po italsku* ad., dlouhá léta pracoval v dabingu. Kromě řady kriticko-historických a teoretických prací z oboru kinematografie publikovaných časopi-secky vydal knižně např. *Umění vybrat si film* (1946), *Italský filmový neorealismus* (1958) *Dabing, ano i ne* (1970) ad.

Zdroj: Česko-slovenská filmová databáze (online).

Před emigrací v roce 1948 zde bydlel **EMIL RANSORF** (12. 9. 1920, Nové Zámky – 20. 7. 1974, New York, USA). Maturoval v roce 1939 v Jihlavě a od prvního zimního semestru šk. roku 1939/1940 studoval na Právnické fakultě UK v Praze, ve studiu pokračoval po skončení války od druhého letního semestru roku 1945 do pátého zimního semestru 1946/1947, v září 1946 vykonal historickoprávní státní zkoušku. Byl členem národněsocialistické strany a aktivním studentským funkcionářem. V letech 1945–1947 zastával funkci předsedy Spolku českých právníků Všehrd a v roce 1946 se stal předsedou nově utvořeného, protikomunisticky zaměřeného Svazu vysokoškolského studentstva, funkci vykonával do 18. 2. 1948.

Dne 23. 2. 1948 měl být zatčen, ale podařilo se mu uniknout a s pomocí přátel se skrýval až do poloviny března, kdy emigroval do Německa. Tam strávil tři roky v uprchlickém táboře, v roce 1950 se oženil a koncem roku 1951 odjel s manželkou Dagmarou do USA. V New Yorku pracoval nejdříve jako číšník a postupně se vypracoval na generálního manažera luxusní restaurace Red Coach Grill. Zpočátku se účastnil aktivit exilových politických uskupení, působil v Radě svobodného Československa, později se věnoval spolkovému životu krajanů.

Zdroj: <http://czechfolks.com/plus/2010/12/04/jiri-kratochvil-kvetiny-pro-emila-ransdorfa/>

Křišťanova 15/1698

Rohový činžovní dům s jednoduchou elegantní fasádou a výraznými balkony zatočenými přes roh budovy byl postaven podle projektu Ervína Katony. Stavbu realizoval Ing. Jindřich Pollert (1878–1944, Terezín) v letech 1929–1930.

Architekt **ERVÍN KATONA** (26. 6. 1903, Uherský Brod – ?) zde bydlel v letech 1931–1937 s manželkou Gertrudou, roz. Steinerovou (1907–?), sňatek uzavřeli 2. 8. 1925 v Praze. Ervín žil v Praze od roku 1924, v letech 1937–1939 bydlel v Klimentské ul. v Praze, v červenci 1939 odjel do Londýna a v prosinci 1948 byl oficiálně propuštěn ze státního svazku ČSR.

Podle jeho projektů bylo v Praze postaveno několik funkcionalistických domů, např. v Benediktské ul. 2, v Masné 21, na Karlově nám. 4, v Soukenické 11, v letech 1936–1938 tři domy v Holešovičích (ve Strojnické ul. 10, dům na rohu Veletržní a Veverkovy a dům na rohu ulic Strojnická a U Studánky). V první polovině 30. let projektoval několik vil v Ústí

nad Labem, v Plzni v roce 1932 modernizoval Obchodní dům Vesecký ve Františkánské ul. 8. Na Žižkově byl kromě tohoto domu postaven podle jeho projektu Milíčův dům (→ Sauerova).

V roce 1940 navrhl jednoduchý domek pro skotskou firmu ORLIT, která se zabývala stavbou levných domů z prefabrikátů. V letech 1947 až 1980 byl přidruženým členem Královského institutu britských architektů.

Stavebníky domu a v letech 1929–1938 jeho majiteli byli Jiří a Otilie Blochovi, bydleli zde v letech 1930–1942. Obchodník Jiří Bloch (1878–1940) měl zde v domě firmu Bratři Blochové, krejčovství a konfekce, zapsanou v obchodním rejstříku, vchod do obchodu byl ze Sudoměřské ulice. Koncem 30. let byli krátce majiteli firmy jeho synové Pavel a Eugen Blochovi a v letech 1939–1948 Jan Hrizbyl, který firmu provozoval pod názvem Továrna výroba dětské, dívčí a chlapecké konfekce.

Manželka Jiřího Blocha Otilie, roz. Krausová (1880–?), byla 20. 7. 1942 deportována do Terezína, o několik dní později do Baranoviče, současně byl

deportován i syn Pavel (1903–?), absolvent reálky, obchodník, svobodný, oba zahynuli. Syn Evžen (1909–?), který tehdy bydlel na Vinohradech, byl deportován 31. 10. 1941 do Lodže, zahynul.

V říjnu 1938 se majitelkou domu stala modistka Anna Knotková (1900–?), německé národnosti, rozvedená. Manžel Ludvík Knotek byl majitelem továrny Mikrofona, bratři Knotkové (dříve Microphona), za okupace ho údajně Anna udala za poslech cizího rozhlasu. Od září 1945 bydlela v Praze 12.

V roce 1945 byla na dům uvalena národní správa a dům byl zkonfiskován na základě dekretu 108/1945 Sb.

Do března 1946 byl národním správcem Jan Hrizbyl, majitel dílny na výrobu konfekce v domě, později Josef Šindelář. V květnu 1947 požádali o vrácení domu a firmy dědicové po Blochových (Leo Bloch, úředník; Františka Nabolotná, choť lékaře v Benešově; Evženie Nová, choť redaktora; Otto Kraus, studující filozofie; nezl. Hana Krausová, zast. poruč. Antoníí Krausovou; Eva Krausová), jejich nároky nebyly uznány, protože podle svědectví J. Hrizbyla a spol. byl dům prodán pro finanční tíseň, a ne pod tlakem. Konfiskace byla definitivně potvrzena v lednu 1949.

Jan Hrizbyl (1880–1955), krejčí, činovník Sdružení krejčí a příbuzných odvětví a České obce dělnické – všeodborového sdružení odborných organizací národně sociálních v král. Českém, byl v letech 1918–1922 poslancem za socialisty (rezignoval). Čelil kritice členů bývalého Družstva čsl. krejčích za obohacování na úkor dělníků. Družstvu dlužil 60 000 Kč, prohlašoval, „že je nemajetný, a při tom bývaly chudý krejčovský dělník zařídil si z naší bídy ...

byt s knížecí nádherou ... ceněný na 1 milion korun. Vedle toho zařídil si též nákladem 1 milionu Kč pod fingovanou firmou Machalický a spol. ... prvotřídní krejčovský závod...“ (Národní listy, 6. 11. 1922, večer. vyd., s. 2).

Křišťanova 18/817

Na činžovním domě z 50. let je od 5. 4. 2018 umístěna pamětní deska s textem

JAROSLAV FOGLEAR (6. 7. 1907, Praha – 23. 1. 1999, tamtéž) vystudoval Veřejnou obchodní školu, třináct let byl zaměstnán jako úředník, poté působil jako pedagog v domově mládeže. Během studií se seznámil se skautským hnutím, v roce 1924 se stal členem 34. skautského oddílu, kde získal celoživotní přezdívku Jestřáb, v roce 1925 se stal zástupcem a o dva roky později vedoucím tzv. Dvojky. Od roku 1935 spolupracoval s časopisem *Mladý hlasatel*, ve kterém podle jeho námětu začal v roce 1938 vycházet komiks *Rychlé šípy*, prvním kreslířem byl Jan Fischer (1907–1960). Roku 1941 byl časopis německou okupační správou zakázán. Po skončení války působil Foglar krátce v časopise *Junák*, později začal vydávat časopis *Vpřed* s přílohou *Rychlé šípy*, ale po komunistickém převratu v roce 1948 byl časopis zrušen. Později se Foglar stal spisovatelem z povolání a současně dále vedl svůj skautský oddíl, ovšem pod názvem *Městská stanice mladých turistů*, protože skauting byl zakázán.

Zároveň od 30. let psal a vydával romány a povídky pro mládež, např. *Přístav volá* (1934), *Boj o první místo* (1936), *Hoši od Bobří řeky* (1937), *Chata v Jezerní kotlině* (1939), *Záhada hlavolamu* (1941) ad.; podle jeho námětů vyšly kreslené seriály *Příběhy Medvědí družiny* (1945–46), *Za poklady starých Inků* (1948) ad. Později již jeho knihy vycházet nesměly, až v době částečného uvolnění politické situace vyšly v prvním vydání např. *Tajemná Řásnovka* (1965) a *Kronika ztracené stopy* (1967) a několik reedic starších titulů. Nástup normalizace počátkem 70. let znamenal další zákaz publikování, jeho knihy začaly opět vycházet od roku 1990.

Napsal více než dvacet titulů dobrodružných příběhů, vydaných v mnoha edicích, řadu námětů pro kreslené seriály, divadelní hry a příručky pro práci s mládeží. Sepsal také autobiografické vzpomínky *Život v poklusu*, které

v letech 1989–1990 vydal ve dvou svazcích TJ Sokol Silůvky, další přepracovaná a doplněná vydání vyšla v roce 1997 a 2005 v nakladatelství Olympia.

Pocty a vyznamenání: bronzová Svastika Náčelnictva (1928), stříbrná Svastika Náčelnictva (1930), první cena v soutěži o nejlepší knihu pro mládež, vyhlášené nakladatelstvím Melantrich (za knihu *Přístav volá*, 1934), Skautská láska (1938), II. stupeň Junáckého kříže Za vlast 1939–1945 (1946). Jeho oddíl Dvojka obdržel např. vyznamenání Řád čestné lilie v trojlístku – zlatý stupeň (1990) a Řád stříbrného vlka (1995).

Křišťanova 20/1678

Malobytový striktně puristický dům z let 1929–1930 byl postaven podle návrhu Jana Rosůlka (1900–1990) pro městský stavební úřad, stavbu provedla firma Františka Kaliby. Mezi obyvateli domu byl v letech 1931–1933 akademický malíř **FRANTIŠEK KETZEK**, který později bydlel v → Baranově 11, a v druhé polovině

30. let akademický sochař a keramik Otto Eckert.

OTTO ECKERT (4. 3. 1910, Kralovice – 1. 1. 1995) studoval v letech 1924–1926 na Kamenicko-sochařské škole v Hořicích a poté do roku 1933 v ateliéru profesora Karla Štipla (1889–1972) na uměleckoprůmyslové škole v Praze. Po studiích pracoval v porcelánce Březová a následně do roku 1939 v keramické dílně Antonína Ťoupala (1892–?) v Praze, kde začal tvořit své první keramické plastiky. Za okupace se odstěhoval zpět do rodných Kralovic, kde v letech 1940–1945 pracoval ve vlastní keramické dílně. Věnoval se tvorbě ručně točené keramiky na kruhu, experimentoval s barevnými glazurami, jeho specialitou bylo jejich vrstvení a vytváření ornamentů technikou proškrabávání vrstev. V roce 1946 byl jmenován profesorem na nově zřízené Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, kde vedl ateliér porcelánu a keramiky. Roku 1956 se stal členem Mezinárodní keramické akademie AIC

a díky dobrým vztahům s režimem se mu v roce 1962 podařilo v Praze uspořádat mezinárodní výstavu keramiky. Tím nejen zprostředkoval po letech izolace českým tvůrcům styk se světovou tvorbou, ale zároveň zařadil domácí tvorbu do světového kontextu. Výrazně ovlivnil i porcelánovou výrobu, sám vytvořil několik zdařilých porcelánových plastik a navrhl i několik váz a servisů. Většinou šlo o realizace ke speciálním příležitostem, jako např. Expo 58 v Bruselu nebo XII. trienále v Miláně.

Jeho keramická díla byla vystavena např. v Topičově salonu v roce 1942, v listopadu 1949 zde vystavoval spolu s Bohumilem Dobiášem a Stanislavem Mikuláštkem, v 60. letech vystavoval v Jihlavě a ve Zlíně, roku 1970 se účastnil výstavy čsl. keramiků a sklářů v Rotterdamu, roku 1980 měl samostatnou výstavu v Královském letohrádku v Praze, v roce 1989 vystavoval v rodných Kralovicích.

Zdroj: <http://www.prague-art.cz/katalog/autori/307-otto-eckert/>